

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

12 juni 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003

VERSLAG

**namens de Verenigde Commissies voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
en voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Patrick Lachaert**

**(Hoofdstuk XIV – Compensatieheffingen voor sectoren textiel en wasserijen
naar aanleiding van schrapping aftrekbaarheid heffingen in de vennootschapsbelasting
en Hoofdstuk XV – Slotbepalingen)**

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, Erik Matthijs, Eric Van Rompuy ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Bruno Tobback ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Gerald Kindermans, Boudewijn Laloo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Johan Weyts ;

de heren Marc Cordeel, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Steve Stevaert, Guy Swennen ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

*Zie :***1690** (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlage

– Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof

– Nrs. 3 tot 6 : Amendementen

– Nr. 7 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

– Nr. 8 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport

– Nr. 10 : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

– Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

– Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

– Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

– Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

INHOUD

Blz.

A. Hoofdstuk XIV : Compensatieheffingen voor sectoren textiel en wasserijen naar aanleiding van schrapping aftrekbaarheid heffingen in de vennootschapsbelasting	4
B. Algemene bespreking	4
C. Stemmingen	7

DAMES EN HEREN,

De Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting onderzochten op 4 juni 2003 het Hoofdstuk XIV van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003 (*Parl. St. Vl. Parl.*, 2002-2003, nr. 1690/1) : Compensatieheffingen voor sectoren textiel en wasserijen naar aanleiding van schrapping aftrekbaarheid heffingen in de vennootschapsbelasting.

A. HOOFDSTUK XIV : COMPENSATIEHEFFINGEN VOOR SECTOREN TEXTIEL EN WASSERIJEN NAAR AANLEIDING VAN SCHRAPPING AFTREKBAARHEID HEFFINGEN IN DE VENNOOTSCHAPS-BELASTING.

A.1. Inleiding door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Op 14 januari 2003 kondigde minister-president Patrick Dewael, op een vraag van collega Chris Vandenbroeke over de compenserende maatregelen voor de niet-langer aftrekbaarheid van de milieuheffingen (*Hand. Vl. Parl.* 2002-2003, nr. C94), aan dat de Vlaamse regering de nodige maatregelen zou nemen om soelaas te bieden aan die economische sectoren die een ongewild nadeel ondervinden ingevolge de niet-aftrekbaarheid van de milieuheffingen in de federale vennootschapsbelasting.

Iedereen weet ondertussen dat de aftredende federale regering de vennootschapsbelasting grondig heeft hervormd. Een hervorming die, de minister blijft het herhalen, een uitstekende zaak is voor het Vlaamse bedrijfsleven. De vermindering van de tarieven van 40,17 % naar 33,99 % (voor de KMO's worden de progressieve tarieven eveneens fors gereduceerd) was een noodzaak om Vlaanderen internationaal te herpositioneren en een hernieuwde aantrekkingskracht te bezorgen voor buitenlandse investeringen. De hoogte van het tarief is daarbij van cruciaal belang. Tegenover deze drastische tariefverlaging staan een beperkt aantal maatregelen die als bedoeling hebben deze hervormingsoperatie budgettair binnen de perken te houden. Eén van die maatregelen is de niet-aftrekbaarheid van de oneigenlijke gewestelijke belastingen, zoals de milieuheffingen.

Zoals de minister-president toen heeft uitgelegd, is het de bedoeling van de Vlaamse regering om voor de textielsector en de wasserijen een migratiepad uit te tekenen in de vorm van een tijdelijke degressieve vermindering van de afvalwaterheffing, dat hen moet toelaten om tijdens de duur van dit migratiepad de nodige investeringen te doen om zich aan de gewijzigde fiscale omgeving aan te passen. In de overgangperiode kunnen de bedrijven bijvoorbeeld hun productieprocessen aanpassen om het waterverbruik te beperken of kunnen zuiverings- of recyclageprocédés worden geïnstalleerd. Deze compenserende maatregel is bovendien wenselijk, gelet op de actuele economische omgevingsfactoren en gelet op het feit dat de kwetsieuze bedrijven veelal laaggeschoolde werknemers tewerkstellen.

Vandaag kan minister Dirk Van Mechelen bevestigen dat deze belofte in een concrete maatregel werd vertaald en wordt opgenomen in het voorgelegde ontwerp van programmadecreet.

Het finaal door de kwetsieuze bedrijven verschuldigd bedrag aan heffingen wordt vermenigvuldigd met een coëfficiënt die 0,7 bedraagt voor 2003, 0,775 voor 2004, 0,850 voor 2005 en 0,925 voor 2006. De toepassing van deze coëfficiënten heeft als gevolg dat de compensatie wordt doorgevoerd ten belope van respectievelijk 100, 75, 50 en 25 procent van het te verwachten nadeel ingevolge de niet-aftrekbaarheid van de heffing. De compensatie verdwijnt volledig vanaf 2007.

De minister meent dat we hiermee de meest benadeelde bedrijven de beloofde zuurstof toedienen, zonder dat het Vlaamse beleid inzake milieuheffingen grondig wordt verstoord en zonder overdreven zware budgettaire consequenties. Bedoeling is dat de betrokken bedrijven stilaan evolueren naar gesloten circuits, die al in vele bedrijfstakken aanwezig zijn en waardoor de zogenaamde perverse gevolgen van de hervorming van de vennootschapsbelasting gecompenseerd worden.

B. ALGEMENE BESPREKING

B.1. Tussenkomst van de heer Herman De Reuse

De voorgestelde maatregel voor de betrokken sectoren is een gunstige zaak.

De reden waarom hier een noodmaatregel dient te worden toegepast, is de hervorming van de vennootschapsbelasting. De tarieven van de vennoot-

schapsbelasting worden verlaagd, maar de basis waarop deze belasting wordt geheven, wordt verbreed. Op die manier blijft het een federale budgettaire nuloperatie. Een aantal zaken, zoals de ongelijke gewestbelastingen, zijn immers niet langer aftrekbaar en zorgen op die manier voor de financiering van de verlaging van de officiële tarieven.

Deze spreker is van mening dat de schade, die door deze federale maatregel ten aanzien van deze bedrijfstakken wordt veroorzaakt, ook op dat niveau moet worden gecompenseerd. Hier heeft men geen oren naar. Volgens sommige bronnen zou de hervorming van de vennootschapsbelasting een transfer van 7 miljard BEF veroorzaken tussen de Vlaamse bedrijven en de federale schatkist. Er mag dus worden aangenomen dat de Vlaamse bedrijven het slachtoffer zijn van deze hervorming.

Het massale protest van de sectoren wasserijen (met uitzondering van de wassalons) en textielsector heeft ertoe geleid dat de Vlaamse regering deze sectoren een tegemoetkoming biedt om ze op die manier toe te laten internationaal competitief te blijven. Andere sectoren worden ook zwaar getroffen, hebben niet zo heftig geprotesteerd en zijn misschien minder goed georganiseerd en vissen hierdoor achter het net wanneer compensatiemaatregelen worden uitgewerkt. De spreker denkt daarbij bijvoorbeeld aan de kleinere slachthuizen die in tegenstelling tot de grotere slachthuizen een achterstand hebben qua sanering van hun afvalwater. Niet alleen de hardst roepende sectoren mogen in deze aan hun trekken komen.

Wat de spreker vooral stoort in dit dossier, is dat Vlaanderen opnieuw opdraait voor een federale maatregel. De uitvoering van de hervorming van de vennootschapsbelasting blijkt in de praktijk een transfer van Vlaamse geld naar de federale schatkist en dus een bijkomende geldstroom naar Wallonië. Het gebrek aan ernstige fiscale autonomie speelt Vlaanderen hier opnieuw parten. Een stukje fiscale autonomie bestaat niet: ofwel heb je echte fiscale autonomie, ofwel niet. Het is het zoveelste bewijs van een staat die niet functioneert zoals het hoort. Vlaanderen is nog altijd bereid om hier de inspanning te doen in belang van een aantal ondernemingen, terwijl dit een federale inspanning zou moeten zijn. Opnieuw wordt Wallonië beter van een federale maatregel.

Wat de voorgestelde maatregel zelf betreft, is de Vlaams Blok-fractie niet tegen. In de gegeven omstandigheden is deze maatregel technisch te ver-

antwoorden. Met de grond van de zaak kan de fractie niet akkoord gaan.

B.2. Tussenkomen van de heer Erik Matthijs

Namens de CD&V-fractie stelt de heer Eric Matthijs dat zijn fractiegenoot de heer Eddy Schuermans samen met de heer Jan Loones een voorstel van resolutie betreffende het fiscale statuut van milieuheffingen (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1155/1) indiende omdat snel duidelijk werd dat de federale vennootschapshervorming gevolgen zou hebben voor een aantal sectoren in Vlaanderen. Ook de CD&V-fractie was voorstander van een federale oplossing voor dit probleem. Daartoe bestond op federale niveau geen goede wil.

De CD&V-fractie vindt de voorgestelde maatregel in het programmadecreet slechts een half geslaagde maatregel. Slechts twee sectoren wordt enig soelaas geboden met een overgangsregeling.

De Raad van State waarschuwt in zijn advies bij de voorliggende bepaling voor de niet-toepassing van het gelijkheidsbeginsel en vraagt dat ook de andere sectoren eveneens onder het toepassingsgebied van de voorgestelde compensatieregeling zouden worden gebracht. Uit de hoorzittingen, die naar aanleiding van de behandeling van het hoger geciteerde voorstel van resolutie van de heren Eddy Schuermans en Jan Loones werden gehouden, bleek dat ook andere sectoren zwaar hebben te lijden van de afschaffing van de aftrekbaarheid van de milieuheffingen in de vennootschapsbelasting, namelijk FEBEM (milieusector) en FEVIA (voedingsnijverheid).

De maatregel beoogt een compensatie die degressief is in de tijd. De door de Vlaamse regering voorgestelde overgangsperiode vertrekt van het idee dat de bedrijven vier jaar de tijd krijgen om op een milieuvriendelijkere manier te gaan werken. Volgens de heer Eric Matthijs is het in de huidige stand van de techniek niet mogelijk dat de bedrijven milieuvriendelijker gaan werken. Volgens Febeltex behoren de Vlaamse textielbedrijven nu al tot de Europese top qua milieuvriendelijk produceren. Sommige bedrijven hebben geen vergunning om hun water zelf te zuiveren, wat bovendien zorgt voor interne concurrentievervalsing. Volgens de wasserijsector kunnen de KMO's de noodzakelijke investeringen voor waterzuivering niet opvoeren. Hetzelfde geldt voor de sector van de textielverzorging waar onmogelijk nog meer kan geïnvesteerd worden om nog milieuvriendelijker te werken.

Het gebruik van grondwater zal altijd een noodzaak blijven. Daarom is de CD&V-fractie voorstander van een compensatiemaatregel van onbepaalde duur tot de sectoren zich effectief op een degelijke manier hebben kunnen aanpassen aan de nieuwe situatie

B.3. Tussenkomen van de heer Patrick Lachaert

De stelling van de heer Erik Matthijs als zou het gebruik van het grondwater een noodzaak blijven, durft de heer Patrick Lachaert te betwisten. Volgens deze spreker is dit probleem oplosbaar door een wijziging van Vlareme-regelgeving die de eisen wat het gebruik van water betreft op een andere wijze definiëert. Uit debatten in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening is gebleken dat door de aanpassing van Vlareme er grijs water kan worden aangewend in de industrie en geen beroep meer moet worden gedaan op grondwater.

De uitdaging is om Vlareme in die zin aan te passen tegen het tijdstip dat de overgangperiode van de compensatiemaatregel eraan komt.

B.4. Repliek van Minister Dirk van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Aan de heer Herman De Reuse zegt de minister dat de Vlaamse regering er zich van bewust is dat ze met deze regeling geen schoonheidsprijzen zal winnen. De Vlaamse regering neemt zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van die sectoren die anders hopeloos in de moeilijkheden zullen komen. Dat is het laatste wat de Vlaamse regering wil, zeker naar de tewerkstelling toe.

Patrick Dewael heeft zich persoonlijk geëngageerd om dit dossier opnieuw op de tafel van de federale regeringsonderhandelingen te brengen. Het luik milieuheffingen binnen de vennootschapsbelastingen moet opnieuw worden bekeken. Dat is ook de persoonlijke mening van de minister die hij ook op het overlegcomité heeft verdedigd. Het overlegcomité heeft overigens beslist om de uitvoering van de hervorming van de vennootschapsbelasting te monitoren.

Door deze bepaling in het programmadecreet bij de begrotingscontrole 2003 weet de sector waar ze aan toe is voor het jaar 2003. De sector heeft door deze maatregel de gevraagde rechtszekerheid voor

het jaar 2003. Er is een 100 % compensatie voor 2003. Er is dus een adempauze voor de bedrijven. Dit is belangrijk voor de bedrijven die hun kosten moeten kunnen verrekenen in hun verkoopprijzen. De Vlaamse regering heeft dus gedaan wat de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting vroeg.

Wat het milieubeleid betreft, moeten we weten wat we willen. Volgens de minister bestaat de mogelijkheid om een transitie mogelijk te maken waarbij het recupereren van water maximaal wordt voorzien.

Tijdens de hoger geciteerde hoorzittingen heeft de Vlaamse minister van Economie toegezegd de VITO de opdracht te geven alternatieven te laten onderzoeken die water besparen. Want water besparen, staat gelijk aan kosten besparen. Vandaar ook dat geopteerd wordt voor een degressieve maatregel. Het onderzoek van de alternatieven behelst ook de financiële en fiscale impact van de alternatieven. De minister wijst er tevens op dat investeringen fiscaal aftrekbaar blijven en dat de Vlaamse regering laat onderzoeken op welke wijze de Vlaamse regering de bedrijven bij deze investeringen een helpende hand kan reiken.

Het aanwenden van onze waterreserves is een mondiaal probleem waar ook Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid moet in nemen. De minister noemt zich verder voorstander van het behoud van regulerende heffingen.

De verwijzing van een commissielid naar de sector van de slachthuizen doet de minister opmerken dat verschillende sectoren (om nog te voldoen aan stringente Europese regelgeving en dus te kunnen exporteren of produceren) verplicht zijn aan eigen waterzuivering te doen. De meeste sectoren zitten in volle transitie. Er zijn natuurlijk ook sectoren die water als grondstof gebruiken. Vandaar dat de minister er nooit voorstander van is geweest om deze milieuheffing voor 100 % te compenseren voor alle sectoren. De minister geeft de petrochemische sector als voorbeeld. Water wordt daar in de kostprijs verrekend.

Wat de transfers tussen Vlaanderen en Wallonië betreft, wijst een nota uit onverdachte bron – de opsteller ervan is de heer Guy Clémer – uit dat er in dit dossier nauwelijks verschil bestaat tussen Vlaanderen en Wallonië. De vastgestelde verhouding tussen de gewesten komt quasi overeen met de BTW-verdeelsleutel uit de Financieringswet.

B.5. Tussenkoms van de heer Johan De Roo

De spreker vindt dit een zeer terechte en dringende maatregel. Hoewel het hier gaat om een regulerende heffing ziet de heer Johan De Roo niet in hoe de sectoren als ververijen, wasserijen en textielveredeling het gebruik van grondwater zouden kunnen uitschakelen. Wat niet wil zeggen dat er moet worden naar gestreefd minder grondwater te (her)gebruiken. Vele bedrijven doen al grote inspanningen. De textielsector betaalt momenteel 12 tot 13 miljoen euro aan afvalwaterheffingen en grondwaterheffingen. Door de schrapping van de aftrekbaarheid in de vennootschapsbelasting stijgt de factuur spectaculair.

De maatregel is op zijn plaats en dringend omdat zich in deze sector vele KMO's in moeilijkheden zitten in Oost- en West-Vlaanderen.

Volgens het advies van de Raad van State dienen de sectoren die gelijkaardige kenmerken vertonen als de sectoren van de textiel of van de wasserijen, gelet op het grondwettelijk beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie, eveneens onder het toezichtsgebied van de ontworpen regeling te worden gebracht.

Vraag is dan welke sectoren die gelijkaardige kenmerken vertonen. Is het de bedoeling de maatregel de komende maanden te verruimen ?

B.6. Tweede tussenkoms van Minister Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

De minister antwoordt dat blijkbaar iedereen het over de grond van de zaak eens is. Vraag is hoe ver de compensatieregeling kan worden verruimd. Volgens berekeningen kost de voorliggende maatregel de begroting van de Vlaamse Gemeenschap 2,5 miljoen euro in 2003. De Vlaamse regering heeft heel bewust de keuze gemaakt om de bepaling te beperken tot hoger genoemde sectoren en heeft die keuze ook gemotiveerd. De minister begrijpt dat men hier een risico loopt, maar dat risico neemt de Vlaamse regering dan willens nillens.

B.7. Reactie van de heer Erik Matthijs op de tussenkoms van de heer Patrick Lachaert

De stelling van de heer Patrick Lachaert ten aanzien van het gebruik van grondwater is theoretisch juist, maar in de praktijk zal blijken dat het niet zo eenvoudig is het Vlarem aan te passen. De investe-

ringen, die nodig zijn, zullen enorm zijn en het gebruik van grondwater zal nooit kunnen worden uitgesloten.

C. STEMMINGEN

Artikel 67 en Hoofdstuk XIV worden aangenomen met 14 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 68 en Hoofdstuk XV : Slotbepalingen, voor wat de bepalingen betreft die werden toegewezen aan de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, worden aangenomen met 15 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

Patrick
LACHAERT

De voorzitter,

Marc
VAN DEN ABELEN